

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/43/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117223175
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117223175.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. L. O., G.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúcu z matky M. O., G.. XX.XX.XXXX, E. K. G. A. XX, v konaní právne zastúpenej Mgr. Ernestom Vokálom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 61 a otca L. O.Á., G.. XX.XX.XXXX, E. K. A. Z., Š. XX, v konaní právne zastúpeného JUDr. Ivetou Fabianovou, advokátkou so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Štefánikovo námestie 5, pracovisko: Zimná 58, Spišská Nová Ves, v konaní o zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 29P/80/2017-142 zo dňa 12.11.2018 takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok vo výrokoch I. a II. tak, že zaväzuje otca mal. L. prispievať na jej výživu sumou 250 Eur mesačne od 1.9.2017 do budúca k rukám matky a na výživné na tvorbu úspor sumou 150 Eur mesačne popri bežnom výživnom na osobitný účel maloletej zriadený matkou v peňažnom ústave od 1.09.2017 do budúca, vždy do 20.dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci.

II. Zrušuje rozsudok vo výrokoch II. a IV. a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Predmet konania.

1. Predmetom konania je návrh matky na zvýšenie výživného zo strany otca na maloletú L. O..

Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol cit.:

„I. mení rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 25P/94/2011-349 zo dňa 06.11.2013 vo výroku o výživnom tak, že zvyšuje výživné pre maloletú L. O., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 90 Eur na sumu 170 Eur za obdobie od 01.09.2017 do 31.08.2018 a na sumu 200 Eur od 01.09.2018, ktoré výživné bude otec platiť vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, opakovane do budúca,

II. dlžné výživné zo strany otca pre maloletú L. za obdobie od 01.09.2017 do 31.10.2018 vo výške 760 Eur je otec povinný zaplatiť v 4 mesačných splátkach vo výške 190 Eur, počnúc výživným, ktoré bude nasledovať po právoplatnosti tohto rozsudku, až do úplného vyrovnania, pod následkom straty výhody splátok,

III. v prevyšujúcej časti návrh matky zamietá,

IV. náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.“

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že posledná úprava výživného bola rozsudkom Okresného súdu v Prešove č. k. 25P/94/2011-349 zo dňa 06.11.2013, kedy bolo zvýšené výživné zo strany otca pre maloletú L. zo sumy 33,19 Eur na sumu 70 Eur od 28.02.2011 a na sumu 90 Eur od 01.09.2011 opakovane do budúca. Od 01.09.2011 mal otec vyživovaciu povinnosť k staršej

dcére B. vo výške 120 Eur mesačne. Dlžné výživné pre maloletú L. bolo otcovi povolené splácať v mesačných splátkach po 30 Eur. V tom čase maloletá L. navštevovala 6. ročník základnej školy. Podľa zistení súdu v čase posledného rozhodovania o výživnom otec býval v rodinnom dome spolu s matkou. Vo februári 2011 sa vrátil zo zahraničia, kde bol štyri a pol roka vo výkone trestu odňatia slobody. Bol nezamestnaný a nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Jeho príjem tvoril výsluhový dôchodok vo výške 248,65 Eur mesačne. V čase podania tohto návrhu matka žila s maloletou L. v rodinnom dome v obci G. A., pričom v spoločnej domácnosti bývala aj stará matka a sestra matky. Matka poberala opatrovateľský príspevok vo výške 249,35 Eur. Poberala rodinné prídavky na jedno dieťa. Staršia dcéra B. v októbri 2017 uzatvorila manželstvo. Matka uhrádzala poplatky za stravu a internát pre maloletú vo výške 85 Eur mesačne, mobilný telefón 15 Eur, cestovné 30 Eur, vreckové 20 Eur a asi 50 Eur na hygienu a drogériu, pričom v týchto sumách boli zahrnuté aj poplatky do školy, na prax a pod. Matka maloletej zakúpila do školy potrebné knihy, zošity a ďalšie pomôcky, ako aj oblečenie na prax. Matka prispievala na ubytovanie sumou 70 Eur mesačne. Maloletá začala v septembri 2017 navštevovať Hotelovú akadémiu v O.. Je zdravé dieťa a prekonáva len bežné detské ochorenia. Od februára 2018 sa matka zamestnala na polovičný úväzok vo firme JG STORES, s. r. o, pričom jej priemerná mesačná mzda bola do konca augusta 2018 vo výške 266,69 Eur. Zároveň pracovala aj pre firmu JOHN GARFIELD SK, s. r. o., pričom jej čistá priemerná mesačná mzda v tomto zamestnaní bola do konca augusta vo výške 327,29 Eur. Spolu tak príjem matky predstavoval asi 600 Eur. Od septembra 2018 matka pracuje len pre spoločnosť JOHN GARFIELD SK, s. r. o. a jej príjem bol v septembri 2018 vo výške 726 Eur a v októbri 2018 vo výške 741,60 Eur. Matka pracuje v K. a zo začiatku bývala u svojej sestry. Jeden týždeň pracovala, jeden týždeň bola doma. Matka uviedla, že vzhľadom na svoj príjem v súčasnosti sporenie maloletej L. neplatí. Uviedla, že má dlhy vo výške 140 Eur na vodnom a stočnom a sestre dlhuje za ubytovanie sumu 200 Eur. V súčasnosti matka spolu s dcérou bývajú v prenajatom byte v K., za ktorý matka uhrádza 400 Eur mesačne. Od septembra 2018 začala maloletá navštevovať Hotelovú akadémiu v K.. Matka maloletej zakúpila zariadenie do detskej izby, spolu vo výške asi 700 Eur. Matka predložila doklady o zakúpení oblečenia do školy pre maloletú vo výške asi 100 Eur, ako aj ďalšieho ošatenia. V septembri uhradila cestovné pre dcéru vo výške 30 Eur, kedy ešte nemala vybavenú ISIC kartu. Jedna cesta stála 0,68 Eur. V súčasnosti, s ISIC kartou, stojí doprava asi 20 Eur. Otec na výživu maloletej L. prispieval sumou 120 Eur mesačne. Otec údajne býva v rodinnom dome jeho priateľky v obci C. L.. Jeho priateľka za tento dom uhrádza inkaso 115 Eur. Ide o rodinný dom rodičov priateľky. Otec tam býva spolu s rodičmi priateľky a synom, ktorý sa narodil 23.01.2017. Priateľka je na materskej dovolenke. Rodila v P. a má tam aj trvalý pobyt. Rodina, ktorú dlhodobo opatrovala, jej podľa potreby dáva do užívania byt a so synom chodí na vyšetrenia do P.. Syn trpí kožným ochorením mastocytózou. Otec uviedol, že naďalej pobera výsluhový dôchodok vo výške 249,58 Eur. Má problémy sa zamestnať, keďže je po autonehode a má problémy s nohou. Na lieky dáva 20 Eur mesačne. Má naďalej rodinný dom v A. Z., ktorý je v predaji, ale vzhľadom na problémy so susedmi je ťažko predateľný. Náklady na tento dom sú asi 30 až 40 Eur mesačne. Družka otca pobera v P. materský príspevok vo výške 14,35 Eur denne, teda asi 430 Eur mesačne. Otec nevedel uviesť, či pobera aj rodinné prídavky. Jeho priateľka si v P. platí odvody vo výške 520 Eur, a to z dôvodu, aby mala nárok na dávky zo sociálneho systému v P.. Otec má mesačné výdavky na stravu vo výške 60 Eur. Ďalej platí splátku pôžičky zo Štátneho fondu rozvoja bývania vo výške 198,22 Eur, elektrinu vo výške 13,40 Eur a plyn vo výške 63 Eur. Otec uviedol, že jeho výdavky na syna predstavujú 100 Eur na stravu, 50 Eur na plienky, 16 Eur na sunar, 20 až 25 Eur na oblečenie, 27 Eur na hygienu a 2 x 70 Eur na očkovanie proti encefalitíde. Otec platí podľa predloženého dokladu poisťovne vo výške 93,18 Eur polročne a podľa jeho vyjadrenia ide o poisťku so sporením pre dcéru Líviu. Predložil aj lekárske vyjadrenie zo sociálnej poisťovne, kde mu bola priznaná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 50 %. Išlo o vyjadrenie zo dňa 05.06.2014. Podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves zo dňa 20.03.2017 ostal pôvodný posudok v platnosti. Invalidný dôchodok mu nebol priznaný. V priebehu konania bolo zistené, že otec pracoval aj v roku 2017 a jeho čistá mzda od 01.01.2017 do 17.02.2017 bola vo výške 5 126,86 Eur. Ďalej bol zamestnaný od 10.04.2017 do 31.12.2017 s čistým príjmom 22 532,56 Eur, teda v priemere asi 2 600 Eur mesačne. Po tomto zistení otec na pojednávaní dňa 16.07.2018 na výzvu súdu uviedol, že žije aj pracuje v P.. Z tohto dôvodu má náklady na diaľničnú známku vo výške 80 Eur v P. a vo výške 50 Eur na Slovensku. Podľa jeho vyjadrenia chodia štyrikrát mesačne na návštevu do obce C. za mamou priateľky, pričom náklady na spiatočnú cestu má vo výške asi 140 Eur. V P. platí za byt 504 Eur a priateľka pobera prídavky na deti vo výške 212 Eur. Priateľka pokračuje v stavbe rodinného domu v obci C.. Otec uviedol, že pokiaľ v P. nepracoval, poberal dávku v nezamestnanosti vo výške asi 900 Eur. Uviedol, že v roku 2017 si zakúpil dodávku Peugeot Expert za sumu 1 900 Eur. Z potvrdenia o príjme otca od januára 2018 do júla 2018 súd zistil, že jeho čistý priemerný mesačne príjem bol 2 120,79 Eur. V auguste bol príjem otca 1 400,12

Eur a v septembri 1 162 Eur, pričom otec uviedol, že to bolo z dôvodu, že pracuje len 4 dni v týždni, keďže agentúra, pre ktorú pracuje, jeho prácu na dlhšiu dobu nepotrebuje.

4. Prijal právny názor, že na strane maloletej došlo od septembra 2017, kedy nastúpila na strednú školu, k zmene pomerov. V čase poslednej úpravy bola v 6. ročníku základnej školy. Otec na výživu maloletej prispieval sumou 120 Eur mesačne, pričom uviedol, že s takýmto výživným by súhlasil aj do budúcnosti. Súd však zistil, že na strane otca sú možnosti a schopnosti prispievať vyšším výživným než je daná suma. Súd predovšetkým vychádzal z toho, že otcovi ubudla vyživovacia povinnosť k staršej dcére B., ktorá sa vydala, a aj keď v súčasnosti študuje, prioritnú vyživovaciu povinnosť k nej má jej manžel. Na druhej strane otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k V. O., nar. XX.XX.XXXX, ktorého matkou je priateľka otca J. M.. U maloletého bola potvrdená kožná diagnóza, s čím majú rodičia zvýšené náklady na hygienu a lekársku starostlivosť. Bolo zistené, že otec dlhodobo pracuje v P. ako agentúrny zamestnanec, pričom pracoval takmer celý rok 2017 a naďalej pracuje aj v roku 2018. V roku 2017 bol jeho príjem asi 2 300 Eur mesačne a do júla 2018 bol priemerný príjem otca viac ako 2 100 Eur mesačne. Po pojednávaní, ktoré sa konalo 16.07.2018, údajne otec začal pracovať len 4 dni v týždni a jeho príjem mal klesnúť na priemerne asi 1 300 Eur. Súd neveril ani údajnému poklesu príjmu otca, ak dovtedy mal príjmy oveľa vyššie. Ak došlo k poklesu príjmu otca, bolo to podľa súdu dobrovoľné. Vzhľadom na preukázané príjmy otca a výdavky na maloletú mal súd za to, že je namieste zvýšiť výživné v súlade s pôvodným návrhom, a to od septembra 2017, kedy maloletá nastúpila na strednú školu. Matke sa zvýšili výdavky na zakúpenie pomôcok do školy, ošatenie, stravu a pod. Po presťahovaní sa matky do K., z dôvodu, že si tam našla prácu, v septembri 2018 zmenila školu aj maloletá a súd mal za to, že vzhľadom na výdavky v K. je potrebné zvýšiť výživné od septembra 2018 na vyššiu sumu, a to na sumu 200 Eur. Súd prihliadol aj na to, že otec uhrádza maloletej sporivú poisťku vo výške asi 93 Eur polročne. Otec tvrdil, že tým, že býva v P., má vyššie náklady na bývanie. Súd však poukazuje na to, že pokiaľ nechce mať takéto výdavky, má možnosť bývať tam, kde býval, teda v dome svojej priateľky v C.. Súd taktiež neprihliadol na údajné výdavky otca na cestovné, ktoré má v súvislosti s návštevou matky jeho priateľky, keďže tieto výdavky súd v žiadnom prípade nemôže brať do úvahy pri hodnotení odôvodnených výdavkov otca. Súd taktiež neprihliadol na výdavky otca na bývanie v C., pokiaľ tvrdí, že býva v P.. Súd poukazuje na to, že v obci C. bývajú rodičia jeho priateľky, a teda povinnosť uhrádzať náklady za bývanie je na nich. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy súd návrhu vyhovel čiastočne a zvýšil výživné na sumu 170 Eur za obdobie od 01.09.2017 do 31.08.2018 a na sumu 200 Eur od 01.09.2018. Vo zvyšku súd návrh matky ako nedôvodný zamietol.

5. Poukázal na ust. § 62, ods. 1,2,4,5, § 75, ods. 1, § 77, ods. 1, § 75, ods. 1,3 Zákona o rodine.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu účastníkovi náhradu trov nepriznal.

Obsah odvolania

7. Proti výroku o zamietnutí návrhu matky na zvýšenie výživného podala odvolanie matka maloletého. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok, vyhovel jej návrhu na zvýšenie výživného v celom rozsahu. Zotrváva na návrhu na zvýšenie výživného na sumu 400 EUR na dcéru, ktorá je študentkou od 1.9.2017 Hotelovej akadémie v O. a od 1.9.2018 Hotelovej akadémie v K. a ktorého výšku výživného upravila po tom, čo zistila počas pojednávania, že otec klame súdu o svojom celkovom príjme za celé obdobie platenia výživného na mal. dcéru L., nakoľko otec po celú dobu pracoval a pracuje v zahraničí. Jeho príjem nepredstavuje len dokladovaný dôchodok vo výške 248,65 EUR mesačne, ale jeho príjem je oveľa vyšší a podľa predložených listinných dôkazov, jeho mesačný príjem predstavuje cca 2 600 EUR v čistom. Zároveň je vlastníkom rodinného domu v A. Z.. Návrh na zvýšenie výživného bol podaný na súd 8.11.2017 a po celý čas súdneho konania otec tvrdil, že jeho príjem celkový predstavuje len jeho dôchodok. Otec až na pojednávaní dňa 16.7.2018 priznal, že pracuje u zamestnávateľa ELPA PERSONAL & MONTAGE GmbH, Salzburger Strasse 67, 4600 Weis a taktiež, že otec má trvalý pobyt v Rakúsku na adrese MENGERSTRASSE 1/1. ST 5, 4040 Linz. Okrem svojho príjmu poberal otec aj dávku v nezamestnanosti. Matka počas celého konania dokladovala výdavky na mal. L., ako aj to, že L. sa presťahovala za ňou do K., vzhľadom k tomu, že si tam našla prácu a dcéra od 1.9.2018 žije v spoločnej domácnosti so ňou v K. s navštevuje Hotelovú akadémiu v K.. Od 09/2018 sa presťahovali do K. a výdaje sa zvýšili. Je viac ako pravdepodobné, že sa neznížia a mesačné výživné vo výške 200 Eur nie je postačujúce. Hoci v možnostiach otca je uhrádzať výživné, ako aj podieľať sa na rozvoji jeho maloletej dcéry, nerobí to. Maloletá pozná životný štýl svojho otca, nesúhlasí s ním. Maloletá sa tak vlastne nijakým spôsobom nepodieľa na životnej úrovni svojho otca.

8. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal napadnutý rozsudok postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie rozsudku a je dôvodný postup podľa § 388, zákona č. 160/ 2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v časti a na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie v časti vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania.

10. Pre rozhodnutie o návrhu na zmenu vyživovacej povinnosti určenej predchádzajúcim právoplatným rozhodnutím súdu v čase rozhodovania súdu bolo potrebné mať na zreteli ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine a § 231 CSP, ktorý je vyjadrením zásady *clausula rebus sic stantibus*. Rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov. Hmotnoprávna podmienka zmeny súdneho rozhodnutia o výživnom je upravená v ustanovení § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa tohto ustanovenia dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Aby súd teda mohol vo veci výživného rozhodnúť inak, nevyhnutnou podmienkou je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým skutočnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak len vtedy môžu byť dôvodom pre zmenu o vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Právne relevantné pre rozhodnutie o podanom návrhu na zvýšenie výživného je nielen to, či sa výrazne, trvale, nie krátkodobo alebo nepatrne zmenili okolnosti na strane oprávneného, ale aj na strane povinného rodiča, ktoré boli podkladom pre predchádzajúce rozhodnutie o výživnom.

Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. zákona o rodine (ďalej len „ZoR“) pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Zákon o rodine v ustanovení § 78 ods. 1 vymedzuje kritériá ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú to relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného sú to schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, získanými skúsenosťami.

12. Výživné má zabezpečiť také materiálne podmienky pre telesný a duševný vývoj dieťaťa, v akých by sa dieťa nachádzalo, keby žilo v harmonickej spoločnej domácnosti svojich rodičov. Výživné pre mal. dieťa má pritom prednosť pred inými výdavkami rodičov, a o toto právo nemôže byť ukracované.

14. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Pri skúmaní oprávnených potrieb maloletých detí je potrebné a nutné vziať do úvahy nielen potreby obvyklé, pravidelne sa vyskytujúce, ale aj potreby, ktoré sa vyskytujú len niekedy, napríklad v dobe letných prázdnin. Účelom výživného je uhrádzať nielen priebežne sa vyskytujúce bežné potreby, ale všetky potreby prospešné pre všestranný vývoj detí, teda i potreby vyskytujúce sa nepravidelne za dlhšie obdobie. K týmto odôvodneným potrebám sa musí prihliadať pri určovaní výšky výživného. V zmysle § 28 Zákona o rodine je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 Zákona o rodine, pričom povinnosťou súdu je vždy prihliadnuť k všetkým dôležitým okolnostiam, u každého rodiča zvlášť, prihliadnuť na vek, vyspelosť dieťaťa, prihliadnuť na nevyhnutné potreby a potreby, ktoré sú nad rámec bežných potrieb, náklady ktoré súvisia so zdravotným stavom maloletých detí, je nutné prihliadnuť na majetkové pomery oboch rodičov a následne až tak zhodnotiť možnosti, schopnosti otca ako povinného a zhodnotiť odôvodnené potreby maloletých detí.

13. Súd po posúdení, že na strane maloletej došlo k zmene pomerov zvýšil výživné na sumu 170 Eur mesačne a počnúc od 1.9.2018 na sumu 200 Eur mesačne. V prevyšujúcej časti návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

14. Odvolací súd sa so záverom, že na strane mal. L. došlo k zmene pomerov stotožňuje. Za preukázaného skutkového stavu má však za to, že zvýšenie výživného tak ako ho určil súd je nedostatočné. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec mal. okrem výsluhového dôchodku, ktorý poberá vo výške 249,58 Eur mesačne, pracuje v P. a jeho príjem zo zamestnania predstavuje priemernú výšku 2.120,79 Eur (bod 17. odôvodnenia rozsudku).

15. V súlade s ust. § 62, ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará k tomu a pri posúdení majetkových pomerov rodičov vždy berie ohľad nielen na fakticky dosahované príjmy rodiča, ale i na celkovú hodnotu jeho hnutel'ného a nehnuteľného majetku a spôsob života, resp. životnú úroveň. Životná úroveň rodičov a detí musí byť v zásade rovnaká, pričom je potrebné rozlišovať medzi životnou úrovňou realizovanou a životní úrovňou možnou, potencionálnou.. Podstatou rovnakej životnej úrovne je to, aby sa na všetkých členov rodiny nazeralo rovnako a aby ich postavenie pri využívaní rodinných zdrojov bolo, ak nie rovnaké, tak aspoň podobné. ...Zhodu v životnej úrovni medzi rodičmi a deťmi je preto potrebné hľadať predovšetkým v samotnom spôsobe života, využívaní kultúrnych, športových a spoločenských možností. Rovnaká životná úroveň musí dieťaťu umožňovať žiť takým štýlom života, ktorý by ho v porovnaní s ostatnými členmi rodiny nevyučoval z ich celku, alebo ktorý by nevytváral neodôvodnené rozdiely medzi rodičmi a deťmi (Nález Ústavného súdu ČR, sp. zn. IV. ÚS 650/15 zo dňa 16. 12. 2015)

16. Vzhľadom na preukázaný príjem a majetkové pomery otca ako aj oprávnené potreby mal. L., spojené s jej fyzickým vývojom, školským vzdelávaním, mimoškolskými aktivitami ako aj so zvýšenými výdavkami, ktoré mala v súvislosti s nástupom na štúdium na strednej odbornej škole ako aj so zmenou bydliska, však podľa názoru odvolacieho súdu bolo dôvodné dospieť k záveru, že vzhľadom na potreby oprávnenej a možnosti a schopnosti povinného rodiča primeraná vyššia suma výživného. Vyživovacia povinnosť voči deťom, ktoré sú odkázané na svojich rodičov, je prvoradou povinnosťou rodiča a táto má prednosť pred ostatnými výdavkami.

17. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Matka zabezpečuje maloletej osobnú starostlivosť, čím aj takýmto spôsobom plní svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť.

18. Výška výživného v prípade zárobkovo činných osôb je otázkou individuálneho posúdenia v každom prejednávacom prípade. Napriek uvedenému, vychádzajúc z rozhodovacej praxe súdov v poslednom období by sa výživné zamestnaného rodiča malo pohybovať v rozpätí 20 - 30% jeho priemerného čistého mesačného príjmu (samozrejme s možnosťou rôznych modifikácií najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb). Hoci na území SR neexistuje tabuľková úprava výšky výživného, z ktorej by bolo možné vychádzať, je možné vzhľadom na podobnosť právneho prostredia pri určovaní jeho výšky zobrať do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti ČR z roku 2010 pod názvom „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudů v otázkách výživného na nezaopatřené děti“ (<https://justice.cz/web/msp?clanek=opatrovnicka-agenda>), podľa ktorého vekovej kategórii oprávneného dieťaťa 15 - 17 rokov zodpovedá 16 - 22 % čistého príjmu povinného rodiča a vekovej kategórii oprávneného dieťaťa 18 a viac rokov zodpovedá 19 - 25 % čistého príjmu povinného rodiča. Je stanovená spodná a horná hranica, pričom spodná hranica bude využitá najmä v prípadoch, kedy povinný má viac ako jednu vyživovaciu povinnosť.

19. V prejednávacom prípade príjem otca predstavuje súčet jeho priemerného čistého mesačného príjmu zo zamestnania vo výške 2.120,79 Eur a výsluhového dôchodku vo výške 259,58 Eur. Kritériám uvedeným v predchádzajúcom odseku podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá stanovenie výživného vo výške 400 Eur mesačne, ktoré predstavuje 16,80 % čistého príjmu otca, čo aj pri zohľadnení jeho ďalších vyživovacích povinností predstavuje spodnú hranicu rozmedzia odporúčenej výšky výživného. Odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že nie je daný žiaden zákonný dôvod, pre ktorý by bolo dôvodné zohľadniť skutočnosť, že otec začal pracovať na znížený pracovný úväzok, čo malo vplyv na zníženie jeho príjmu.

20. Odvolací súd rešpektujúc spotrebný charakter výživného má za to, že pre pokrytie bežných potrieb mal. L. je postačujúce mesačné výživné vo výške 250 Eur. V súlade s ust. § 63, ods. 3 ZoR, určil výživné vo výške 150 Eur mesačne na tvorbu úspor, účelom ktorých je zabezpečenie či už prípravy na budúce povolanie dieťaťa alebo jeho bývanie.

21. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné rozsudok postupom podľa § 388 CSP zmeniť a zaviazať otca prispievať na výživné na mal. L. sumou 250 Eur mesačne, počnúc dňom 1.9.2017, a sumou 150 Eur mesačne na tvorbu úspor, taktiež od 1.9.2017.

22. Keďže v dôsledku nesprávneho právneho záveru súdu prvej inštancie vo vzťahu k určení výšky výživného a vzhľadom k tomu, že je potrebné doplniť dokazovanie vo vzťahu k výške uhradeného ročného výživného, odvolací súd postupom podľa § 389, ods. 1 písm. c/ CSP zrušil rozsudok vo výroku o dlžnom výživnom a trovách konania a v rozsahu zrušenia vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP). Súd prvej inštancie v ďalšom konaní rozhodne o dlžnom výživnom a o trovách konania.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).